

Студент 1 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ РИНКУ ПРАЦІ У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ

Анотація. Проведено аналіз проблем ринку праці у системі соціального захисту населення Харківського регіону, а також розроблено шляхи його покращення.

Аннотация. Проведен анализ проблем рынка труда в системе социальной защиты населения Харьковского региона, а также разработаны пути его улучшения.

Annotation. The analysis of problems of labour-market is conducted in the system of social protection of population of Kharkiv region, and also the ways of his improvement are developed.

Ключові слова: регіон, ринок праці, система соціального захисту, зайнятість населення, регіональні диспропорції на ринку праці.

Забезпечення сталого збалансованого та прогнозованого соціально-економічного розвитку України, підвищення рівня та якості життя населення, збагачення соціального і трудового потенціалу кожної окремої людини неможливі без проведення активної державної політики у сфері соціального захисту населення на регіональному рівні. Тому особливої актуальності набувають проблеми проведення ефективної державної політики зайнятості населення у регіонах України, зокрема у Харківському регіоні. Це обґрунтовує актуальність дослідження проблем ринку праці у системі соціального захисту населення на прикладі Харківського регіону.

Мета дослідження – здійснення аналізу проблем ринку праці у системі соціального захисту населення на прикладі Харківського регіону та надання рекомендацій щодо його покращення.

Як відомо, політика ефективної зайнятості займає важливе місце у системі соціального захисту населення держави. Забезпечення продуктивної зайнятості населення, ефективності використання трудового потенціалу залежить в основному від формування дієвих механізмів державного регулювання. Зазначені питання є особливо актуальними на сучасному етапі, що характеризується не тільки впливом на зайнятість процесів глобалізації та інтеграції України у світову економічну систему, а й можливими негативними наслідками світової фінансової кризи, яка призводить до кризи у виробничій сфері, до скорочення робочих місць і збільшення рівня безробіття [1].

До основних напрямів соціальної політики в Україні щодо соціального захисту населення слід віднести: підвищення доходів та рівня життя громадян; забезпечення зайнятості громадян і задовільний стан ринку праці; належна організація й оплата праці; загальнообов'язкове державне соціальне страхування, пов'язане з трудовою діяльністю; окремі грошові виплати та пенсії, допомоги сім'ям з дітьми, адресна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям, надання житлових субсидій; компенсації та пільги тим, хто постраждав від техногенно-економічних і природних катастроф [2].

Аналіз ринку праці Харківського регіону дозволив виявити такі тенденції його розвитку. Так, за статистичними даними [3], кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в Обласному державному центрі зайнятості, на 01.01.2012 р. становила 29,8 тис. осіб. За допомогою в працевлаштуванні до цієї установи впродовж грудня 2011 р. звернулося 8,5 тис. незайнятих громадян проти 8 тис. осіб у листопаді 2011 р. Кількість зареєстрованих безробітних на 01.01.2012 р. становила 28,9 тис. осіб. Чисельність зареєстрованих безробітних по регіону збільшилась за місяць на 16,7 %, за рік, навпаки, вона зменшилась на 12,5 %. Допомогу по безробіттю отримували 74,4 % осіб, що мали статус безробітного.

Слід зазначити, що досить активно проводиться політика зайнятості населення у Харківському регіоні, що підтверджується матеріалами Звіту виконання Програми зайнятості населення Харківської області на 2010 – 2011 рр. Так, внаслідок позитивних змін в економіці регіону обсяги створення робочих місць у 2011 р. збільшилися проти 2010 р. на 19,6 % і склали понад 59,2 тис. робочих місць та перевищили обсяги ліквідованих робочих місць на 47,6 %. Основну кількість створено у м. Харкові – 34,2 тис. од., або 57,9 % від їх загального обсягу. Найбільший обсяг припадає на Харківський район – майже 6,0 тис. од., Балаклійський – 2,3 тис. од. та Дергачівський – 1,6 тис. од. Проводилася робота щодо виявлення та легалізації тінювих робочих місць. У ході роботи виявлено 1,8 тис. тінювих робочих місць, з них легалізовано 1,6 тис. од. Особлива увага приділялася організації оплачуваних громадських робіт для зайнятого населення за рахунок коштів місцевих бюджетів. Сума коштів місцевих бюджетів на проведення оплачуваних громадських робіт на 35 % перевищує рівень 2010 р. [4]. Разом із тим сучасний стан ринку праці характеризується наявністю низки проблем, які є бар'єром для нормального соціально-економічного розвитку як всієї країни, так і окремих її регіонів. Гострими залишаються проблеми економічної активності населення, дисбалансу між пропозицією та потребою в робочій силі, низького кваліфікаційного рівня шукачів роботи та працюючого населення, проблеми зайнятості молоді тощо.

Отже, для подолання регіональних диспропорцій на ринку праці Харківського регіону та забезпечення економічного розвитку доцільно запровадити таку систему заходів: збільшити фінансові надходження до служб зайнятості несприятливих регіонів за рахунок державного перерозподілу всіх коштів, отриманих у регіонах залежно від потреб кожного з них; розширити сферу застосування праці за рахунок створення нових робочих місць через

встановлення сприятливого інвестиційного режиму для підприємств, на яких створюються нові робочі місця; надання державної підтримки сільськогосподарським виробникам, підприємствам у депресивних регіонах.

Наук. керівн. Шумська Г. М.

Література: 1. Колодич О. Аналіз системи соціального захисту населення України [Електронний ресурс] / Колодич О. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/2011_1.pdf. 2. Шевчук Н. Перспективи удосконалення системи соціального захисту населення в Україні [Електронний ресурс] / Шевчук Н. – Режим доступу : <http://www.univerua.rv.ua/index.content&view=article:2010-11-11lang=uk>. 3. Офіційний сайт Головного управління комітету статистики у Харківській області. – Режим доступу : <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/socekonstan/2011rik.html>. 4. Офіційний сайт Головного управління праці та соціального захисту населення Харківської обласної державної адміністрації. – Режим доступу : <http://www.kharkivoda.gov.ua/ru/document/view/id/4706>.